

දිපාවලී උත්සවයේ සමාර්ශක, ආගමික සහ ආර්ථික වැදගත්කම

දුලානි පෙරේරා¹

ශ්‍රී ලංකාවේ අසල්වැසි රට වන හාරතයේ ජ්‍යෙන් වන ජනතාව වසර මූල්‍යෙල් ම විවිධාකාරයේ උත්සව සමරති. විශාල වශයෙන් හිත්දු හක්තිකයන් ජ්‍යෙන් වන හාරතයේ එසේ සමරතු ලබන උත්සව අතරින් දිපාවලී උත්සවයට වැදගත් ස්ථානයක් හිමි වේ. ‘දිප’ සහ ‘ආවලී’ යන වචන ද්වායය සහ්යි විමෙන් සැදෙන ‘දිපාවලී’ යන්නෙහි අරුත් ‘පහන් පේළිය’ යන්න සි. බොද්ධ, සිඩ්, ජෛන ආදි ආගමික සඳහන් වන ‘අදුරෙන් එළියට’ යන අරුත් රගත් ‘තමසේ මා ජේත්තිරමය’ යන්න පදනම් කරගෙන පවත්වන්නා වූ දිපාවලී උත්සවය ‘දන්තේරස්’, ‘වෝසි දිවාලී’, ‘දිවාලී’, ‘ගොවර්ධන් ප්‍රජා’, ‘හෙයා දුෂ්’ ආදි විවිධ නම්වලින් හඳුන්වමින් හාරතයේ දින පහක් පුරා පැවැත්වෙයි. හාරතයේ වෙශෙන විවිධ බැංකිමතුන් දිපාවලී උත්සවය විවිධාකාර වූ සමාර්ශක සහ ආගමික වට්නාකම් පෙරදැරී ව ය. ඒ අතරින් රාම හක්තිකයන් රාම රජු තම වසර දහ හතරක වන වාසය නිමා කොට නැවත අයේදාවට පැමිණීමේ සතුවත්, ක්‍රිජ්‍යා හක්තිකයන් ක්‍රිජ්‍යා දෙවියන් විසින් කුරු පාලකයකු වූ නරකාසුර විනාශ කර පැමිණීමේ සතුවත් සැමරීම මූලික අරමුණු කොටගෙන ඇත. මේ දිනයේ දී පවත්වනු ලබන ‘බහිබාතා’ නම් ප්‍රජාව මෙහි ඇති ආර්ථික වට්නාකම මනාව පැහැදිලි කරන්නකි. දිපාවලී දිනයේ දී ‘බහිබාතා ප්‍රජාව’ පැවැත්වීම මගින් මවුන් දෙවියට අධිපති ලක්ෂ්මි දේවියට තමන්ගේ නිවෙස්වලට ආරාධනා කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙති. එයින් සංකේතවත් වන්නේ මවුන්ගේ ආර්ථික අභිවෘතිය සඳහා දිපාවලී උත්සවය වැදගත් වන බව සි. මේ දිනයේ දී රසවත් ආහාර පිළින හාරතීය ජනයා ඒ ආහාර තම හිතවතුන් සමග ද බෙදාහදා ගනීමින් සතුව සමරති. හාරතයේ පැවැත්වෙන අනෙකුත් බොහෝමයක් උත්සව ආගම පමණක් පදනම් කොටගෙන පැවැත්වුවත් දිපාවලී උත්සවය සමාර්ශක, ආගමික සහ ආර්ථික අරමුණු පදනම් කරගෙන පැවැත්වේ. ඒ නිසා දිපාවලී උත්සවයේ ඇති මෙකි සමාර්ශක, ආගමික සහ ආර්ථික වැදගත්කම පිළිබඳ සොයාබැඳීම මේ පර්යේෂණයේ අරමුණ වේ.

ප්‍රමුඛ පද: දිපාවලී උත්සවය, හාරතීය ජනතාව, සමාර්ශක, ආගමික සහ ආර්ථික අරමුණු

¹ හිත්දී අධ්‍යයන අංශය